

1. Bireylerin içinde bulundukları rollerle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Örnek olarak Ayşe öğretmenden evde annelik yapması beklenirken okulda öğrencilerine iyi bir eğitim ve öğretim vermesi ve trafikte sürücü olarak trafik kurallarına uyması beklenir.

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bireyler günlük hayatta farklı rollerde bulunabilirler.
- B) Her rolün gerektirdiği farklı davranışlar bulunmaktadır.
- C) Önemli olan içinde bulunduğumuz role uygun davranışlarda bulunmak ve farklı rollerin davranışlarını birbirine karıştırmamaktır.
- D) İnsanların hayatta mutlu olabilmesi için sadece bir role sahip olması gerekir.

2. Aynı devlet üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak amacı ile iş birliği yapan insanların tümüne toplum denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumu oluşturan unsurlar arasında yer almaz?

- A) Ortak bir toprak parçası
- B) Bireylerin birlikte yaşama isteği
- C) Bireylerin iş birliği yapması
- D) Etnik ve dini ayrımcılığın bulunması

3. "Bir elin nesi var iki elin sesi var." Atasözü
"Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir."
Hadis-i Şerif

Yukarıda yer alan bilgiler aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Yardımlaşma ve dayanışma
- B) Toplumsal ayrımcılık
- C) Cinsiyet ayrımcılığı
- D) Farklılıklarımız

4. Ön yargı, "Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargıdır."

Bu açıklamaya göre aşağıdaki örnek cümlelerden hangisi "ön yargı" içermez?

- A) Ceren, bu sınavdan kesin zayıf alır.
- B) Sema'nın bizimle gelmeyeceğinden eminim.
- C) Yunus, bırak müdürlüğü, çaycılık bile yapamaz.
- D) Mesut derslerine iyi çalışırsa sınavı kazanabilir.

5. Orta Asya Türk tarihi incelendiğinde;

- Ölülerin eşyalarıyla birlikte gömülmesi,
- Çadır yaşıntısının hâkim olması,
- Kadın-erkek herkesin asker kabul edilmesi,
- Boylar hâlinde yaşanması gibi durumlar görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu özelliklerden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Ölümden sonra yaşamın devam ettiği inancı
- B) Ordu-millet anlayışının hâkim olduğu
- C) Göçebe bir yaşantı sürdürüldüğü
- D) Mimari alanda gelişme gösterdiği

6. Orta Asya'nın uçsuz bucaksız bozkırlarında konargöçer yaşam süren Türkler, bu coğrafyada her an tehlikelerle karşı karşıya kalabiliyorlardı.

Bu durum Türklerin yaşamında;

- I. savaşçılık özelliğinin gelişmesi,
- II. teşkilatçı bir yapıya sahip olunması,
- III. ticari faaliyetlerin artması

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) II ve III

7. Orhun Kitabelerinde: "... Ey Türk Oğuz beyleri! Milleti işitin. Üstte mavi gök çökmedikçe, altta yağız toprak delinmedikçe, ey Türk milleti, senin ilini, töreni kim bozabilir!... Türk Milleti için gece uyumadım, gündüz oturmam. Ondan sonra Tanrı irade ettiği ve lütfettiği için talih ve kismetim olduğu için ölecek milleti diriltip kaldırdım, çıplak milleti giydirdim, fakir milleti zengin ettim, nüfusu az milleti çok ettim." gibi ifadelerle rastlanmaktadır.

Kök Türk Kitabelerinde geçen ifadelerle bakarak hükümdarlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Vatan ve millet sevgisine sahip olduklarına
- B) Devleti yönetme yetkisini Tanrı'dan aldıklarına
- C) Görev ve sorumluluk bilincinde olduklarına
- D) Kurultay tarafından tahta çıkarıldıklarına

8. Uygur Devleti'ne ait aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kutluk Bilge Kül Kağan tarafından kurulmuştur.
- B) Devletin merkezi Karabalgasun'dur.
- C) Mani dinini kabul etmeleri savaşçı özelliklerini zayıflatmıştır.
- D) Onlu ordu sistemini bulmuşlardır.

9. Kara Kuvvetleri Komutanlığımızın amblemine baktığımızda aşağıdakilerden hangisine yer verildiği söylenemez?

- A) Kara Kuvvetlerinin kuruluş yılına
- B) En büyük Komutan olan Atatürk'e
- C) Tarihte kurulmuş 16 Türk Devletine
- D) Cihan hakimiyeti anlayışına

10. Hicretten sonra Medine'de İslam Devleti'nin kurulmasının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Müslümanların siyasi bir güç haline gelmesi
- B) İslamiyet'in yayılmasının yavaşlamasına
- C) Mekkelilerin İslam dinini benimsemesine
- D) Müslümanlar arasında ayrılıklar başlamasına

11. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet'i benimseyen Türklerin eski gelenek ve kültürlerine bağlı kaldıklarına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Hanedanların kendilerini soy olarak Türk boylarına dayandırmaları
- B) Han-hakan gibi unvanların hükümdarlarca kullanılması
- C) Hükümdarların çıkardıkları emirlerde şer'i buyruklara uygun davranmaları
- D) Hukuk kurallarında örfi kanunlara yer verilmesi

12. İlk Türk İslam devletlerinden Karahanlılar Türkçeyi, Gazneliler ve Büyük Selçuklu Devleti ise Farsçayı resmî dil olarak kabul etmişlerdir. Yukarıda belirtilen durumun temel nedeninin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Devletin kurulduğu coğrafyanın etnik yapısı
- B) Arapça ve Farsçanın Türkçeden üstün olması
- C) Uluslararası ticareti kolaylaştırması
- D) Yazılı eser sayısının artırılmak istenmesi

13.

Durum I: İslamiyet Öncesi Dönem'de kurulan Türk devletlerinde hükümdarlar "Bilge Kağan", "Mukan Kağan", "Teoman" gibi isim ve unvanlar kullanmışlardır.

Durum II: Anadolu Selçuklu Devleti'nde hükümdarlar "İzzettin Keykavus", "Gıyasettin Keyhüsrev" gibi isimler almışlar ve genellikle de "Sultan" unvanını kullanmışlardır.

Bu bilgiler dikkate alındığında;

I. İslamiyet'le beraber hükümdar isimlerinde değişimler olduğu,

II. zamanla başka toplumlardan etkilenildiği,

III. Türklerin savaşçılık özelliklerinde bozulmalar görüldüğü,

yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

14. Büyük Selçuklu Devleti veziri Nizamülmülk, Sultan Alparslan ve Melikşah dönemlerinde vezirlik görevinde bulunmuştur. Devlette idari, mali ve askerî alanlarda önemli ıslahatlar yapmıştır. Ülkede huzur ve asayiş bozan Bâtınilerle mücadele etmiştir. Kurduğu Nizamiye Medreseleri ile Selçuklu bilim hayatına önemli katkılar sunmuş, eğitim faaliyetlerini devlet ve toplum ihtiyaçları ile bağlantılı hâle getirmiştir.

Bu bilgiye göre Nizamülmülk ile ilgili olarak;

I. devlet hayatında farklı alanlarda yenilikler yaptığı,

II. ülke güvenliğini bozan unsurlarla mücadele ettiği,

III. eğitim faaliyetlerini kurumsallaştırdığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulmaları
- B) Anadolu'nun Türkleşmesinde rol oynamaları
- C) Türk-İslam kültürünün gelişmesine katkıda bulunmaları
- D) Bizans İmparatorluğu'na son vermeleri

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	D	A	D	D	C	D	D	D	A
11	12	13	14	15					
C	A	B	D	D					

İl ÖDM ve MEB Kazanım sorularından derlenmiştir...